

Herkó Páter

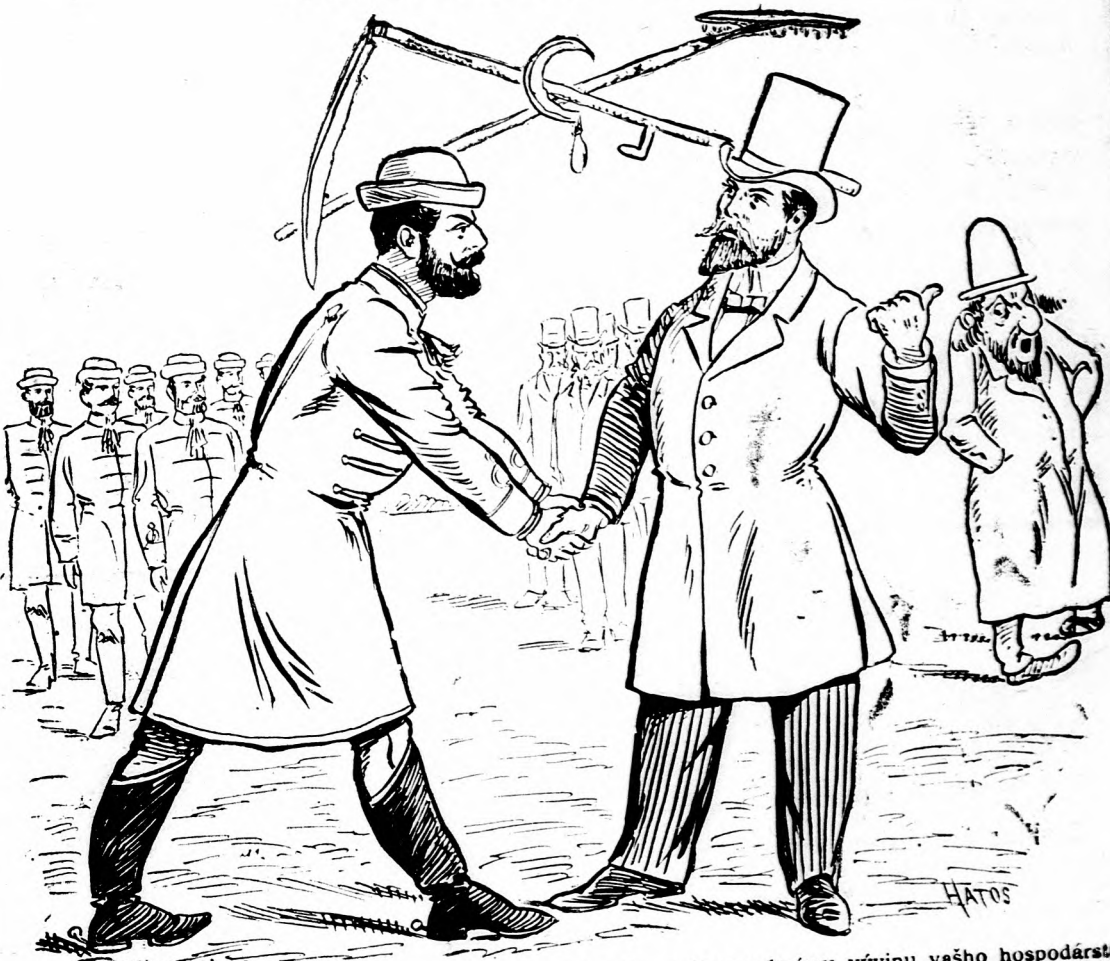

Redakcia a vydavateľstvo:
Budapešť, VII., Csömöri-ut 123.

Jednotlivé číslo 8 kr.
Vychádza každú nedeľu.

Predplatná cena:
na celý rok 2 zl., na pol roka 1 zl.

Nemeckí hospodári v Uhorsku.

Pozdrav fa Pán Boh, drahý brat! My sa nekonečne tešíme peknému vývinu vašho hospodárstva, ale pri tom nemôžeme a nesmieme zamlčať tú malú poznámku, že ste vy, Uhri, veľmi nakazení hentým hmyzom tam! Však vám ten červiak nie len všetko požere, ale už zaplavil i vás samých! Tej zákazosnej fyloxery mali by ste sa nejakým spôsobom sprostíť. Dokiaľ proti tomuto korene vašho života podežierajú-cemu živočíchovi si neodpomôžete, dotiaľ sa vám ani len snívať nemôže o polepšení terajších smutných verejných pomerov! My Nemci, chvála Všemohúcemu, sme sa už strástli tohoto hmyzu, nasledujte aj Vy náš príklad!

Herkó Páter aj v maďarskej i nemeckej reči vychádza.

Slovákom.

Slováci, Slováci, rozmilí Slováci,
mrskani tyranstvom, súžieb, krívd rodáci!
Hore srdcia k Pánu! hore ruky k práci!
Voľnosť vzduchu, žítia nedovoľme vziať si!
Držme sa Slováci!

Pestujte si vrúcnosť, nežnú lásku k Bohu,
On popevní údy, zveľiči um, vlohu.
On zdrtí kly vrahov, depliacu nás nohu,
ukáže sirotkam smer k hojnosti rohu.
Nosme lásku k Bohu!

Cibrime si rozum, vzdelávajme ducha!
Nevedomia vrstvu každý zmok tne, búcha.
Oblečme sa vážne v učení rúcha,
nebude nás kantriť horda citohľuchá.
Bohatme si ducha!

Vhľbme sa do spisov, ľúbme mluvu krásnu,
v zvratoch, zvukoch jemnú, spevnú, čistú, jasnú!
Zakiaľ táto kvitne, plány nám nesplasnú,
nádeje v budúcnosť, v blaho nevyhasnú.
Milujme reč krásnu!

Slováci, Slováci, strápení Slováci,
otroci drancierov, žiaľov, bied rodáci!
Hore vzdychy k Pánu! hore ruky k práci!
Slobodu, česť, práva nedovoľme vziať si!
Držme sa Slováci!

Zachovajme úbor, zvyky, mravy háje,
obživujme piesňou hory, skaly, háje!
Odklínajme diabla posadnuté kraje,
dôverujme v Boha, potechy popraje.
Chránme kmeťov báje.

Opatrujme vršky, kopce, bačoviská,
v nichž ovečka chrumká, dumný valach píska.
Nedajme k roličkám pristúpiť si zblízka,
by kmín zrno smietol, nám nechal strniská.
Hájme bačoviská!

Zavrhnime zlomkrk, hmyz úžery chladno,
bo nás krve vzbaví, plešti pekla na dno.
Spleťme sa dovedna, brojme spolu riadno,
starých časov dobro vykúzlime snadno.
Odhoďme hmyz chladno!

Sdružme sa v rod svorný, ako mravec, pilný,
v celok nerozlučný, proti vlkom silný!
A keďby kat vreštal: vstávaj čerte, prílni!
nezmari nám život plod jašteri, vilný!
Buďme verní, pilní!

Dlhomír Poľský.

Ovad.

Stojíme na prahu veľkých zvrátov. Čo sme posiaľ za nemožné držali, to sme teraz dosiahli. Teda už aj Uhorsko bude mať svoju vojenskú akademiú! A to sa stalo z počínania samého kráľovského dvoru, kde konečne nahliadli, že Apponyiho požiadavky majú za účel jedine dobro vlasti našej! Nech žije milostivý kráľ, ktorý vyhovel prosbám týmto!

To je jedine zásluha Apponyiho a jeho strany, že i nam vyskítne sa tak zastúpenými byť vo vojsku, ako to v pomere spoločných výdavkov sa svedčí. To vydobila nám tá strana, ktorá tak verne a čestne zastupovala vždy záujmy vlasti našej.

Len teraz vidíme, že kolkí si žiadali vojenskú akademiú, keď ministra Fehérváryho so všetkých strán pozdravujú liberálni Bánffy-husári. Ale vloni, keď to Apponyi žiadal, títo páni ho všetci vysmiali. Nech sa páči: takí ľudia potom oblažujú vlasť.

Darmo sa namáhajú židovské „šornále“ tieto výdobytky pripisovať k „zásluhám“ Bánffyho z Comp. Triezvého smýšľan a človek na prvý pohľad vidí, že je to pätylizanie so strany židovskej tlačie. To ale nemýti pána Bánffyho, aby sa nehonosil s cudzím perím pred verejnosťou. Nech ho to ctí!

Arciliberáli ponáhľajú sa z príležitosti vojenských návrhov Bánffymu vysloviť vďaka v svojich pozdravných adresách. No vieme, čo sú to za pozdravy! Od vlády u arciliberátov objednaná partéka. Liberáli so všetkým gšeftujú. Aj tieto pozdravné telegramy budú akiste zamené na hotový groš a zisk!

S radosťou vidíme, že po našej vlasti zmáha sa počet kresťanských pomocníc a potravných spolkov. To je najlepší spôsob vymaniť sa s pod židovskej úžery, ktorá tak veľmi tlačí Horňo-Uhorsko. Keď sa všade spolčí kresťanský úver a zbožie oproti židov-

ským ssavcom, tak už odzvonilo židovskej vláde v Uhorsku! Lebo aknáhle žid nemôže žiť z potu tváre úbohého ľudu, tak hneď sobere svoje háby a hľadá takú vlasť, kde ešte kvitne gšeft, kde ešte ľud neprišiel na toľko k rozumu, aby nahliadnuť môhol tú svätú pravdu, že len vtedy sa môže ľud zmáhať a postupovať vo vzdelanosti a majetku, keď vyhybovať bude židovským gšeftom, židovskému úveru a židovským potravným článkom.

Vždy majme pred očima to heslo: *Svoj k svojmu!* A zakladajme po všetkých stranách kresťanské potravné spolky a vzájomné pomocnice. V prvých dňoch staneme sa nám dobré, nie sfalšované, potravné články, v zajomných pomocniciach ale za ľavý groš, a čestný úrok kresťanskú požičku. Opakujeme ešte raz: *Svoj k svojmu!*

Návrh

zákona ohľadom práva slobodného shromažďovania sa v Uhorsku.

Z tej príležitosti, že ľudová strana i tento rok započne svoje ľudové shromaždenie vydržiavať po celej krajine, minister vnútorných záležitostí, *Desider Perczel* strojí sa nasledovný návrh predostreť snemu:

1. §. Shromažďovať sa má právo len jedna osoba. Viac osôb nesmie sa hromadiť. Vydaje, ženby, a vydržanie veselia prísno sa zakazuje, lebo pri takýchto príležitostiach obyčajne sa viac osôb síde.

2. §. Každý ten, ktorý sa shromažďiť chce, musí to už tromi rokmi pred shromaždením pri polícii alebo u hlavného slúžneho písobne oznámiť. K prosbe priložiť sa má: a) Rodný list; b) svedectvo, že je na novozaštepeý; c) maturitné svedectvo; d) doktorský diplom a e) 10000 zlatých v hotovosti alebo v cenný papieroch — čo kauciu.

3. §. Hlučoným ponevác títo menej kriku robia dajú sa niektoré privilégia.

4. §. Keď sa jedna osoba shromažďiť chce, vtedy má celá polícia na čele s policajným kapitánom, alebo žandameria so slúžným v úplnom počte vyrukovať. Vojsko sa má na pohotovosť držať a na celú krajinu vyhlásiť „stav obleženia“.

5. Po uplynutí troch minút má sa shromažďujúci rozpustiť. Ako by sa to zdráhal urobiť, nech je na doživotný žalár a na trojročnú ztratu práva slobodného shromažďovania sa — odsúdený. Rodina shromažďujúceho ale má sa až do siedmeho pokolenia vykoreniť. S týmto vykoreniením poveruje sa minister vnútorných záležitostí.

6. §. Bez prekážky a oznamu, môžu sa shromažďovať: liberálni voličia pred voľbou; liberálni snemovní vyslanci (oposicionálnym vyslancom sa to pod pokutou ztratenia mandátu, rozhodne zakazuje). Ďalej shromažďovať sa môže, a síce pri zavrených dveroch: divadelný intendant s tanečnicami z ballettu.

7. §. Tento zákon aj vtedy vstúpi do právoplatnosti, keď by ho snem neodhlasoval.

Servus Sokrates!

B—y: Ten jakýsi Sokrates kdesi hovorí, že najväčšia múdrosť je v tom hesle: *Poznaj sám seba!* Čo on po grécky tuším tak hovorí, že: *Knoty sú aj v tom. Predsa je len pekná tá grécka reč, len to je ľudné, že sa tak podobá tej slovenčine!*

No veru, však v tej vypovedi toho starého gréckeho mudrca neni ani tak veľká múdrosť!

Však ja — na príklad — sa už celkom dobre poznám, ani čo by som na seba do zrkadla hľadel! *Servus Sokrate, servus aj ty kamarád Pláto!*

*Žena mlč! *)*

*Žena moja mlč mi,
Keď ja prídem z krčmy,
Ani mi nič nevrav,
Aby sa nevypral!*

*To je žena dobrá,
Ktorá nič nevraví,
Keď muž príde z krčmy,
Len posteľ odpravi.*

*A keď ho vyzlečie,
Pekne mu hovorí:
„Chodže muž spati
Do našej komory.*

*A keď sa tam vyspiš,
Pojdem ťa zobudiť:
Stanže muž hore,
Chodže sa zas napiť.*

*Chod muž do krčmy
Napiť sa vinečka,
Ja prídem na večer
Pre teba, dušička!“*

*) Prstonárodná.

K vojanským pred

Pred zdarom.

Súsedky: Ten bezbožný Bertí
 Nech len ide v čerti!
 Nesmútte gazdíčko
 To je zlé chlapčisko!

vojanským predlohám.

Po zdare.

Tie isté: Vidíte gazda náš,
Že ten Albertko váš
Spôsobí vám radosť:
Hovorili sme dost!

Anekdoty Herkó Pátra.

Nevedel. — Ale susedko moj, nevedeli by ste mi povedať, čo je to tá obštrukcia, o ktorej tie noviny teraz toľko píšú?

— Obštrukcia je, keď niekto tak mnoho hovorí, že druhí preto nič robiť nemôže.

— Nech to čert bere! Ja som už 25 rokov ženatý, ale posiaľ som ešte nevedel, že mi moja stará tú obštrukciu robí.

Módne pýtanie. Gavalír: Slečna dovolíte, aby som vašemu pánu otcovi vyznal moje dlžoby?

Vynačenie. Priateľ: No, tvoj otec môže byť s tebou teraz spokojný?

Študent: A to jako! Taký je na mňa pišný, že svojho najpeknejšieho a najväčšieho voľa nazval po mne Eduardom!

Z jedného amerického časopisu. „Aby naš čtení čitatelia mali aspoň nejaký pojem o objeme nášho časopisu, — poznamenávame len to, že sa v našej redakcii vyskytla potreba, aby sme si osobitného brusiča držali ku brúseniu našich nožníc.“

Pri príležitosti. Veritel (k dlžníkovi): Tu už nespomôže Vám nič. Darmo je, musíte sa oženit!

Dlžník: Dobré, máte azdaj pre mňa jednu zbytočnú dceru?

Smelé podobenstvo. Mama (k svojmu malému synovi): Pre Boha, čo len bude vlastne z teba? V tvojom veku srbský Alexander — bol už kráľom!

Uštipave. Žena: Ale Miško moj, musím ja vždy práve len to variť, čo ty zješ?

Muž: To je bezotázky ľahšie, ako to musieť pojesť, čo ty navariš!

— Čo povieš k tomu, že sa tak veľmi podobajú jedna na druhú moja testiná a moja žena?

— Nepobadal som, že by sa podobaly. Nema majú ani rovnaké oči, ani nos, ani ústa . . .

— Ale jazyky, jazyky!

Pristarostlivý. Host (v železničnom hostinci): Ale prečo dávate také malé porcie? Kellner: No, aby ste vlak nepremeškali.

Naše deti. Anička: Tonka, prečo sa nechceš s mojím bratom hrať?

Tonka: Ah nie, potom by si hneď myslel, že by sme sa museli sobrať.

Mnoho si žiada. Ona: Prezleč sa, Janko, dostaneme hostov!

Ona: Bože, teda už minútky nebude, čo by som mal za pohodinku pokoja?!

Idyll v hore. Žena (na prechádzke k mužovi): Teraz tá kukučka 30 rázi zakukala, teda ešte 30 rokov budeme žiť!

Muž: Keď by som len tú beštiu chytil, ach však by som ju zahloštil!

V kúpeľoch. Pacient: Len skromno mám žiť? To som môhol urobiť aj doma!

Kúpeľný lekár: Áno, ale doma to nerobíte; tu, kde je všetko tak drahé, ste k tomu prinútený.

Jeho náhľad. Sudca: Tento sedlák vás obžaloval, že ste ho tak nabili po hlave, že je div, že mu modzog nevyšiel!

Obžalovaný: No, pán sudca, to by bol div, keby mu bol vyšiel!

Pred dvermi. Úradný sluha: Teraz nemôžete veľa, lebo pán vyšetrujúci sudca práve teraz chce jednu krádež odbaviť!

— Docitovaný: No, — tak ho nechcem bantovať?

Šťastný človek. I. Priateľ: Ah, čoš tak dobrej vôle kamarád?

II. Priateľ: Ako bych nebol: predvečerom mi žena odcestovala do kúpeľov, včera mi testiná zomrela a dnes som oslobodený od úradnej práce! Či by som si to bol myslel, toľké šťastie behom troch dní!

Politické Anekdoty Smüle Trommelsteina.

Prvý žobrák: Ach tie mizerné časy, keď by už iac tej roboty bolo!

Druhý žobrák: Čo?! Všetk azdaj len nechceš dať sa naraz do roboty?!

Prvý žobrák: To nie, ale keď ľudia nič si nevyobia, tak ani nemôžu nám žiadnej almužny dať!

Prvý liberálny vyslanec: Sú to len mizerné časy! Keby už len viac bolo tých účastinárskych spoločností a vicináliek!

Druhý liberálny vyslanec: Všetk len azdaj nechceš ešte viac shrabávať?

Prvý liberálny vyslanec: Prečo nie? Keď nebudú zakladať nové banky a stavať vicinálky, čo potom? Kde dostanem direktorské postavenie?

Šalamúnovský súd.

Nebohý piešťanský hlavný slúžny, Ján Fodor bol po celom Nitriansku známy, že veru on sa nepridížal pri vybavovaní všetkých záležitostí a žalôb mrtvej litery zákona. Keď mal súdiť, vždy len za svojím zdravým vtípom kráča. Takým spôsobom potom podarilo sa mu veľmi často zamotané záležitosti ku všeobecnej spokojnosti vybaviť. Menovite ale v takých prípadoch sa dal viesť svojim prirodzeným vtípom, keď nemohol na prednesenú sťažnosť natiahnúť dispositie zákona. Preto aj v jeho okrese ľud si ho vážil a každý úprimno sa uchádzal o tú „pravdičku.“ Ľuď to dobre vedel, že slúžny zná veci nejakým nečakaným nápadom objasniť a dľa toho potom aj súd a výrok svoj vypovedať.

Tak raz k slúžnemu prikvitol pán Jakub Rosenzweig, člen to vyvoleného národa, s tou žalobou, že Martin Pohuba, tento dľa židovho výrazu: „ganz gemeiner“ sedák, opovážil sa jemu pánu Rosenzweigovi nadať do „smradlavého žida,“ čím Pohuba ho veľmi urazil na jeho „nepoškrvnenej“ cti.

Slúžny s vážnou tvárou vypočul žalobu žida, a tak pod fúz si niečo riekol, čo asi toľko malo znamenať: no však uvidíme!

Obžalovaný Martin Pohuba býval náhodou v súsedství slúžnovského úradu, a tak verný Janči, hajdúch to slúžného, hneď mohol zaskočiť, aby ho docitoval.

Náš Martin aj došiel, s poníženu tvárou čakal inkvisíciu.

— „Je to pravda, ty lapaj, že si tomuto pánovi povedal: „smradlavý žid?“

— „Prosím ponížene, pán veľkomožný, čo mám tajiť, veru som to povedal vo svojom hneve“ — odpovie obžalovaný.

„Nech predstúpi teraz žalobník; — zahrní slúžny — jako sa voláte?“

Jakub Rosenzweig.

— Jak ste starý? 40-ročný. Ženatý? Áno. Koľko máte detí? Devät. Boli ste už trestaný? Len štyri razi veľkomožný phánkho, len štyri razi pre falešnú mieru a pre úžeru.

Jakého náboženstva ste?

Ja som, phrosím phenížene izraelit, ano izraelit phrosím phonižene.

Ergo žid! — povie na to slúžny,

Zápisník, píše: Jakub Rosenzweig, 40-ročný, otec devät detí, štyrikrát trestaný pre falešnú, zlú mieru a úžeru, židovského náboženstva

Janči! — ovoňaj toho pána či smrdí?

Hajdúch Janči, po prevedenem vyšetrení, štrngnúc si ostrohami, hlasne me duje:

I veľmi, meldujem poslušne, pán veľkomožný, veru smrdí, a to hodne!

Pravota je skončená, — prehovorí teraz hlavný slúžny. — lebo: „že Jakub Rosenzweig je žid, to vysviá z výpovedi jeho samého a tú okolnosť zas, že smrdí, to dokazuje a tvrdí jeden znalec. Následkom čoho tu žiadna urážka na cti není. Martin Pohuba len pravu povedal!“

— Už môžete odeísť.

Pán Rosenzweig mal síce dosť dlhý nuohál, ale po tomto výroku ešte s dlhším sa musel vypratať. Náš Martin ale pekne poďakujúc sa za „unuváciu“ pána hlavného slúžneho, spokojný vrátil sa domov.

Tak súdili v tých „dobrych starých časoch!“

Třn.

Židovské svedomie.

Icik: — Servus Šmúle, tedha jakho sa thi phodaril then tvoj osthatný concursus?

Šmúle: — Fíborne! Akkoráth mi tho posthášilo: všetko prišlo do concursu! A odthedy ja nemám shola ništ!

Icik: A nethrápi tha thfoje sfedomie?

Šmúle: Prečo bhy ma malo tho sfedomie thraphit, však aj tho osthlalo v concurse. Grossártig. Fíborne!

Na súdny deň.

Jakože tým starým babám

Na súdnom dni bude?

Ktorá nemá žiadne zuby,

Jakže škripať bude?

Komu lepšie, komu lepšie

Jako pánom v pekle:

Ani drevo nekupujú —

A sedia si v teplé!

Tiež potecha.

— Je síce pravda, že tito páni tu skoro vyzieajú ako lumpáciusi a vagabundi, nuž ale aj to je pravda, že aspoň není medzi nima žida. A to je tiež mnoho hodno.

Tu si teda môžem pokojne sadnúť na pohár pivca.

Iskrice.

Keď staré baby perú, vždy niekoho očerňá.

Keď jedna ženská je aj kde-tu úprimná, tak sa vtedy len pretvára.

Div raju bolo to, že sa Adam a Eva bez žiarlivosti milovali.

Prímnoho z niečoho môže práve tak nezdravým byť, ako primálo.

Na rozhraní mnohí slaboši si myslia, že sú Herkulesmi.

Holá pravda je prirodene z každého salónu vynknúť.

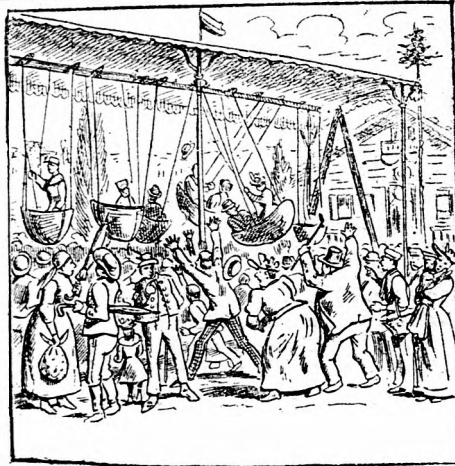
Opravdive mlčanlivý človek zamlčí aj to, že je mlčanlivý.

Ľudia často nemávajú čas, ale aj čas nemá vždy svojich ľudí.

Nie len viera, ale aj nevera má svojich mučedníkov.

Kto chce niečo najlepšieho dosiahnuť musí často to najhoršie znášať.

Žartovná obrázková hádka.

Prečože sa toľko sveta hrne sem?

Jedna dáma skotila sa na zem!

(Kde? Nech sa páči hľadať).

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

Julo Markoš.

P. T.

Uvedomujeme našich pp. čitateľov, priateľov a dobrodincov, že sme si v **Budapešti VII., Csömöri-ut 123**

„tlačiareň „Herkó Páter“

otvorili, a v nej krom našich vlastných robôt hoc jaké iné **tlačové práce** prijímame, najlepšie, najchytrejšie a najlacnejšie plníme.

Naša tlačiareň je celkom novými a najmódnejšími písmenami a mašinami zaopatrená.

O laskavé podporovanie prosí:

Tlačiareň Herkó Pátra

Budapešť, VII., Csömöri-út 123.